

САТАНА В ВОЧІІ.

КОМЕДІЯ ЗІ СЪПІВАМИ

В 1. АКТІ.

ЦІНА 10 ЦЕНТІВ.

1918.
З друкарні „Свободи“ 83 Grand St.,
Jersey City, N. J.

SATANA

САТАНА В БОЧЦІ.

Комедія зі сьпівами в однім актї.

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

1918

З друкарні „Свободи“ 83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

РГ

3969

526

1918

ДІЄВІ ОСОБИ.

Хома, селянин,
Феська, його жінка,
Василь, мірошник,
Медовий, кум Хоми.

Річ дієть ся в селі, в хаті Хсми.

СЦЕНА 1.

(Феська вносить миску зі сметаною а другу з рибою ставляє на стіл, а вернувши вносить фляшку і келишок, ставляє на стіл).

Феська. Уже здаєть ся зовсім упоралась. А що то я мала клопоту.

Спів 1.

В середу вродила ся
Тож мені й горе,
Полюбила Василечка
Нещасная доле.

Ми з собою полюбились
І любитись будем,
З мого дурня чоловіка
Добре поглузуєм.

Прийди скорше, Василечку,
Я тебе бажаю,
Я без тебе, серденьтко,
Крий Боже скучаю.

Ми з собою посідаєм,
Випем, пожартуєм,
З мого дурня чоловіка
Добре поглузуєм.

І що за нечиста віра, вже пів каганця смальцю вигоріло, а його ще нема. Казав: тільки підпою твого чоловіка, так зараз прийду. А тут тимчасом і доси його нема.. (Чути стук). А, се певно він. (Підходить до дверей). А хто там?

Коло тої керниченьки,
Десь водицю брала.

Василь.

Ой біда, тай біда і т. д.

Феська.

Ой, лихо що за глум
Я забула, що ти кум.

Феська і Василь.

Кажуть попи, кажуть дяки,
Кажуть добрі люди,
Як кум куму не полюбить,
Гріх великий буде.

Василь.

Ой біда, тай біда,
Я не знав що ти кума.

Феська.

Ой, ой, лихо що за глум
Я забула, що ти кум.

Феська. Так ви не знаєте, який ви кум?

Василь. Ось воно що? Бач де раки зимують

Феська. Ну сїдайте, та випем красенько.

(наливає горівки).

Василь. А собіж?

Феська. Перше ви випийте; а потому я (подає йому, він пє, а потім дає Фесці, вона наливає бере в руку і співає).

4

Спів 4.

Ой будьте здорові
В кого чорні брови,
В кого чорний усок
Тому рибки кусок;
В кого рижа борода,
Тому юшки шкода. (пе).

А я забула спитати вас, що ви зробили з моїм чоловіком?

Василь. А що, напоїв до п'яна тай тільки.

Феська. Бач його! Покажи ся лиш тільки ти до дому.

Василь. Діло було ось яке: приїхав я до млина, добре засипав я йому мішок пшениці, гаразд, а сам міркую, як би від него відчепитись, і до тебе кумцю привандрувати. Так ні, мій кум таки шнурить за мною, так і кажу: куме! ходім до корчми, та випем четвертину або і другу, кум мій не від того. Прийшли випили по одній, по другій, а вже годі, бач поберіг ся а ту чорт приніс свата Медового. Кум мій як розохотив ся, давай осьмуху а опісля другу, а гроший нема. Тай каже до шинкаря: возьми пшеницю. Шинкар йому і повірив та так зі сватом підхмелив ся, що ледви доволік ся до млина, а там хропе аж вітрак ходором ходить.

Феська. Бач його, покажи тільки очи до хати, то я ти їх живцем видру. Так він пропив мішок муки.

Василь. Не муки, не муки, шинкар не хотів чекати нім ся змеле, так взяв пшеницю.

Феська. На то йому розуму стало? Прийдиж но ти тільки, то я тобі обірву твої патли.

Василь. Не стоїть того діла кумцю; що у

тебе муки нема? Я мірошник, мука буде (співає).

Спів 5.

Скажи слово моя Фесько, ти будеш з мукою.
Тільки люби як любила і кохайсь зі мною. (2

Їдж гречаники із салом, білі паляниці,
Сім засївків гречки маю, а вісім пшениці. (2

Коли хочеш дам пшона, чи крупів гречаних
Печи, вари і їдж смачно з мисок поливаних. (2

Скажи тільки одно слово, все у тебе буде,
Тільки люби як любила, нехай судять люди. (2

Феська. Ти мене кривдиш Василю, я-ж тебе ще дівчиною любила, та видно вже така божя воля, що не прийшлося тобі мною орудувати. Але чи мало чого на світі буває. (співає).

Спів 6.

І учора горох
І сьогодні горох,
Прийди, прийди серденьтко
Поговорим у двох.

І учора паланиці,
І сьогодні паланиці
Прийди, прийди серденьтко
Та на тебе подивитись.

І учора пастернак,
І сьогодні пастернак
Прийди, прийди серденьтко
Поцілуєм ся в смак.

(цілують ся).

І учора кисіль,
І сьогодні кисіль
Ой як-жеж я тепер рада
Біля мене Василь.

Василь. Не ти-б то казала, не я-б то слухав. (співає).

Спів 7.

Хома п'яний у млині
Хропе мов забитий,
А я тебе поцілую (цілують ся)
Мов не самовитий.

Гоп кумо не журись,
Сюда туди обернись,
От тутечки скоком боком,
Перед моїм чорним оком
Доки Хома у млині
Нахропе ся хропака,
Ми з собою кумко-любко
Витинаймо гопака.

Гоп кумо не журись, і т. д.
Нехай Хомі у млині
З рогами приснить ся,
Ми з собою кумко-любко
Будем веселить ся.

Гоп кумо не журись, і т. д.

СЦЕНА 3.

Хома. (за дверми) Тррр! Анатемська віра! тррр!...

Феська. Ах мені лихо! Та се мій чоловік вернув ся, треба скорше страву поховати.

Василь. Та страву ні, але сховай мене куди

небудь, бо він готов з підхміля мене почаствовати.

Феська. А вам чого бояти ся, до куми прийшли тай тільки.

Василь. А він ніби повірить?

Хома. (за дверми) Ну, діявольська шкапо, дорогою на силу везла, а тут в коморі вибрикує.

Василь. Куда би ту сховати ся?

Хома. (за дверми) Жінко Фесько: відчини!

Василь. Чекай, не відчиняй, а сховай мене перше.

Феська. (до Хоми) Зараз, зараз, (до Василя) лїзьте скорше під печ.

Хома. (за дверми) А гов, Фесько! відчини, — чуєш?

Феська. Зараз, зараз не горлай, так, не горить. (виходить).

Василь. (вилазить з під печі) А нехай йому всячина, щоб я лежав зігнувшись як цуцик. (Побачивши бочку). Ага ось-ту буде добре (лїзе в бочку).

СЦЕНА 4.

Тії і Хома (входить помалу п'яний і несе міх муки).

Хома. Бач, у мене не тільки руки та очи, а то язик від холоду удубів, а вона ще не відчиняє, та невідчиняє!

Феська. Не відчиняє, не відчиняє, — отже бач що відчинила, а ти намолов?

Хома. От-же не бачиш що намолов?

Феська. Тільки? — а другий мішок де?

Хома. Другий, другий у млинї зістав ся — бач дуже завізно.

Феська. Та чому до дому не привіз, коли завізно.

Хома. Та тому до дому не привіз, що завізно.

Феська. Не правда, не правда, ти п'янице. Ти певно пропив.

Хома. Пропив, а ти по чім знаєш, що я пропив.

Феська. (остро) Чи я з тобов буду довго ту мотовзатись? іди, і щоби мені зараз мішок в дома був, а ні, то я тобі патли обірву!

Хома. Та чекай, бо — що на тебе напало?... все скуптиш, тай скуптиш.

Феська. А з Медовим, хто пропив мішок пшениці? Га! що?

Хома. З Медовим, а ти почім знаєш, що я з Медовим пропив! Гляди — може ти відьма?

Феська. (з криком) Що? відьма, відьма? (бе його по затилку).

Хома. (голосно) Ні! ні: ти не відьма, ти моя жінка Феська, тільки відчепи ся, бо коли бись справді була відьмою, то бись знала напевно, що я з Медовим пропив пшеницю не нашу, а його: а наша пшениця є в млинї — їй Богу, що у млинї, як хочеш то і кума завтра спитай.

Феська. Чи в млинї, чи не в млинї, а щоби зараз була в дома! — Чуєш?

Хома. (в сторону) Обдуру її, наберу в коморі пшениці, тай скажу, щом з млина привіз.

Феська. Що там таке бурмочеш? Давай сюда зараз пшеницю, а ні, то я тобі всьо волосе обірву. (тягне його за чуприну).

Спів 8.

Хома.

Скуби, скуби, моя мила
Та не бий по лиці.

Феська.

Не пропивай вражий сину
У шинку пшениці.

Хома.

Буде-ж, буде, моя мила
Буде, схамени ся.
Годі Фесько, годі жінко
Годі не скуби ся.

Феська.

Отже-ж тобі вражий сину
Що-б ти не забував,
Що-б до дому віз пшеницю
В шинку не пропивав.

Хома. Та який тобі гаспид набрехав, що я пропив пшеницю. Пшениця наша є в млині, їй же Богу в млині, я зараз пійду і привезу.

Феська. Та зараз-же мені —зараз.

Хома. Зараз-же зараз! І що на тебе капало, все скупчиш, тай скупчиш. Знайди лиш мішок!

Феська. Та-ж ти пшеницю взяв в мішку, так і в мішку привезеш.

Хома. Та може вже кум перемолов, то вже там не без перемолоку.

Феська. Що ти морочиш? чому не ідеш?

Хома. Чому не ідеш? Знайди лиш мішок.

Феська. Знайдеш і сам, коли тобі треба.

Хома. Ну, то я сам, він здаєть ся під —
полом.

Феська. (в сторону) Ах! мій Боже! А там кум! Хто під полом?...

Хома. Хто під полом?... Мішок під полом. Бач як нічого не знає, та я його вчора прецінь там поклав! (іде до поли).

Феська. Геть, геть мені, пійшов. Там нема ніякого мішка. А коли тобі так забагло ся, то полізь на горище там знайдеш.

Хома. Вже, коли мені лізти на те прокляте горище, та ще і по ночі, то я ліпше от сей спорожню. (Бере мішок). Ага, ось до сеї бочки буде ще найлучше (сипле до бочки, Василь вискакує. Хома паде). Ай гвалт! ратуйте, хто в Бога вірує! Ратуйте! чорт! чорт! Дух сьвятий при нас! (Василь утікає).

Феська. (в сторону). Ах мені лишенько, як сусіди дізнають ся (голосно). Перестань, чого ти кричиш?

Хома. Чорте, голубчику! змилуй ся, не бери мене, возьми собі мою жінку.

Феська. Та що з тобою зробило ся? Де у чорта чорт, чи тобі з пересоня що показалось? Се-ж я твоя жінка Феська!

Хома. Справді Феська?

Феська. Та подиви ся, де той у чорта чорт?

Хома. Справді нема? А деж він подів ся? (показує бочку). Та подивино ся сюди!

Феська. А тож дивись, що нема.

Хома. (встає дивить ся). Таки правда. — Догадав ся чортів чорт, тай утік, а вже бисьмо ми ти дали банкету.

СЦЕНА 5.

Тії і Медовий (за дверми).

Медовий. Піймав! піймав! піймав ворога, не вирвеш ся з моїх рук!

Хома. (паде на землю). А-яй гвалт!... Ратуйте!

Медовий. (за дверми). Чого ти кричиш свате? Не бій ся, за своє добро ворог в наших руках!

Хома. Пусти його свате, пусти, то не ворог, а чорт!

Медовий. Я такий, що із чортом справлю ся. Не вирвеш ся з моїх рук. Перехрести мерщій вікна.

Феська. Перехрестила! Перехрестила.

Медовий. Перехрести і двері! (Василь тручає Медовим до хати, тай паде на землю коло Хоми).

СЦЕНА 6.

Тії і Медовий.

Медовий. Ай, ай, ай!

Хома. (собі) Ай, ай, ай!

Медовий. Не успів дверей перехрестити, а — здорова котюга, як гепне мене в шию, не наче каменякою.

Феська. А деж ви його і як піймали.

Медовий. Діло було ось яке. Ми з сватом оба в одній порі таки добре підгопили...

Хома. (затикає йому рот, тихо). Мовчи, і не говори про пшеницю, що ми пропили, а то мені жінка до решти чуприну обірве.

Медовий. І тільки що доходжу до вашого перелазу, (встають) а ту шусь на мене, я його за барки, він давай тручатись, я ні! Ой не вирвеш ся з моїх рук. А він мене як гепне в лице, то аж свічки мені в очах показались.

Хома. Чорт, кажу вам, що чорт.

Медовий. Тай здорова проклята лучина!

СЦЕНА 7.

Ті і Василь (обсипаний мукою).

Василь. Добрий вечер, добрі люди! О чім тут так говорите.

Феська. О видно, що кум з млина, весь обсипаний мукою!!!

Василь. Не можна кумо, щоби не засма- рувати ся, коли коло чого бач ходим.

Хома. Та тут у нас, куме, була штукенція.

Василь. А що!

Хома. Та не дуже а що? У нас був чорт?

Василь. Ов ва!

Хома. Тай не дуже ов-ва: „В бочку заліз”?

Василь. Так щож?

Хома. Та не дуже „так щож”: вискочила сатанюга, перелякала нас на смерть, не так мене, як мою жінку.

Василь. А може то і не чорт?

Хома. Та вжеж чорт, чи не чорт, а люди не такі; обличем не вам кажучи, до вас поді- бний, та тільки що з хвостом і з рогами.

Василь. То мені дивно, чого би тому чор- тови ту до вас заходити? Хиба часом чи не до Феськи, бо не в лихий час сказавши, вона та- ка, що її і сам чорт позавидує.

Хома. А може? Жінко? чуеш, що кум ка- же?

Феська. От, що то видумали, стану я з чор- тами знати ся, чи то мало людей на сьвітї.

Хома. Та воно правда. Тепер так на сьвітї буває, коли жінка дуже мудра, та гарна, то прощай вже всьо і в дома і на п'ли. А моя така що зі самим чортом знає ся.

Спів 9.

Хома.

Коли жінка не домаха,
 Тай не веридлива,
 Нема крику, тихо в хаті
 Тай ціла чуприна
 (показує на Василя).

Зарікаю тебе куме
 З мудрою женитись
 Та не будеш з сатаною
 Так як я ту битись.

Василь.

От так дурням дістаєть ся
 Нечиста їх мати,
 Лучше вік свій збурлакую
 Щоб лиха не знати.

Феська.

Коли-ж я вам добродії
 В чім не догодила.
 То ви мені вибачайте.
 Що я согрішила.

Василь.

Мое діло мірошника
 Покрутив тай нове,
 Пращай куме, пращай кумо,
 Пращайте панове.

(кланяє ся до публики, потім Фесьці і вихо-
 дить).

Всі.

Наш мірошник підкрутив
 А ми докрутили,
 Тепер просим вас панове
 Щоб нас не судили.

(Кланяють ся).

